

Vlaams
Parlement

stuk **1467** (2011-2012) – Nr. 6
ingediend op 20 maart 2012 (2011-2012)

Ontwerp van decreet

tot wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005

Hoorzitting

Verslag

namens de Commissie voor Bestuurszaken,
Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme
uitgebracht door mevrouw Els Robeyns en de heer Jurgen Vanlerberghe

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Annick De Ridder.

Vaste leden:

mevrouw Karin Brouwers, de heren Jan Durnez, Ward Kennes, Jan Verfaillie;
de heren Stefaan Sintobin, Joris Van Hauthem, mevrouw Linda Vissers;
de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Annick De Ridder;
de heer Kurt De Loor, mevrouw Els Robeyns;
de heren Lieven Dehandschutter, Willy Segers;
mevrouw Patricia De Waele;
de heer Bart Caron.

Plaatsvervangers:

mevrouw Vera Jans, de heer Jan Laurys, mevrouw Valerie Taeldeman, de heer Johan Verstreken;
de dames Katleen Martens, Marleen Van den Eynde, de heer Wim Wienen;
de heer Marc Vanden Bussche, mevrouw Khadija Zamouri;
mevrouw Fatma Pehlivan, de heer Jurgen Vanlerberghe;
mevrouw Lies Jans, de heer Karim Van Overmeire;
de heer Peter Reekmans;
mevrouw Mieke Vogels.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken.

Stukken in het dossier:

1467 (2011-2012) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2 t.e.m. 5: Amendementen

INHOUD

I.	Toelichtingen.....	4
1.	Toelichting door prof. dr. Herman Matthijs en prof. dr. Wouter Van Dooren (VLABEST)	4
2.	Toelichting door de heren Mark Suykens en Jan Leroy (VVSG).....	5
3.	Toelichting door de heren Luc Kupers en Philippe Awouters (VVOS)	6
4.	Toelichting door de heren Eric Vermeiren en Luc Jolie (ECG)	8
II.	Vragen en opmerkingen van de commissieleden	10
1.	Tussenkost van de heer Joris Van Hauthem	10
2.	Tussenkost van de heer Jan Durnez	10
3.	Tussenkost van de heer Marnic De Meulemeester	10
4.	Tussenkost van de heer Jurgen Vanlerberghe	11
5.	Tussenkost van de heer Lieven Dehandschutter.....	11
6.	Tussenkost van de heer Ward Kennes	11
7.	Tussenkost van de heer Marc Vanden Bussche	12
8.	Tussenkost van de heer Kurt De Loor	12
III.	Antwoorden van de genodigden	12
1.	Antwoorden van de heer Wouter Van Dooren (VLABEST)	12
2.	Antwoorden van de heren Mark Suykens en Jan Leroy (VVSG)	13
3.	Antwoorden van de heer Luc Kupers (VVOS).....	14
4.	Antwoorden van de heren Eric Vermeiren en Luc Jolie (ECG)	15
	Gebruikte afkortingen	17

Op 6 maart 2012 hield de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme een hoorzitting in het kader van het ontwerp van decreet tot wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005.

Aan de hoorzitting werd deelgenomen door:

- prof. dr. Herman Matthijs en prof. dr. Wouter Van Dooren, respectievelijk voorzitter en lid van de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken (VLABEST);
- de heren Mark Suykens en Jan Leroy, respectievelijk algemeen directeur en directeur bestuur van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSF);
- de heren Luc Kupers en Philippe Awouters, respectievelijk voorzitter en lid van de Vereniging van de Vlaamse OCMW-secretarissen (VVSF);
- de heren Eric Vermeiren en Luc Jolie, respectievelijk ondervoorzitter en lid van het dagelijks bestuur van het Expertisecentrum van Gemeentesecretarissen (ECG).

I. TOELICHTINGEN

1. Toelichting door prof. dr. Herman Matthijs en prof. dr. Wouter Van Dooren (VLABEST)

De heer *Herman Matthijs* wijst op de nieuwe samenstelling van VLABEST en op het komende advies over het Planlastendecreet. Hij stelt verder dat VLABEST en zijn interne werkgroep Lokale Overheden gedetailleerde besprekingen hebben gewijd aan het voorliggende ontwerp van decreet en dat er grondig met de kabinetten en administraties werd overlegd. Het advies beperkt zich tot de strategische hoofdlijnen. Er worden voorstellen tot wijziging gedaan, maar het gaat niet om een juridische of technische doorlichting.

De heer *Wouter Van Dooren* wijst vooreerst op het belang van regelgevende rust op het lokale niveau. Wijzigingen moeten dus goed doordacht zijn, op basis van voldoende maatschappelijk debat en met voldoende inzicht in de conceptuele onderbouw. Voor VLABEST bevat het ontwerp twee essentiële wijzigingen: de overgangstermijn voor de verzelfstandigde structuren wordt van 2013 naar 2014 gebracht en de externe audit wordt anders georganiseerd. Natuurlijk moeten de wijzigingen van het Gemeentedecreet zoveel mogelijk afgestemd zijn op het Provinciedecreet en het OCMW-decreet.

VLABEST mist analyse en problematisering bij verschillende voorstellen, bijvoorbeeld bij de structurele onbestuurbaarheid, waar een omschrijving van de term, het doel en het belang ontbreekt. Het ontwerp van decreet vereenvoudigt de regeling op vlak van digitaal toezicht, kascontrole, budgethouderschap en wervingsreserve, maar versoepelt onvoldoende andere aspecten zoals het kasbeheer. Andere facetten zoals het managementteam, worden zelfs gedetailleerder geregeld. Voorts ontbreekt er een aantal impactanalyses voor de besturen en de toezichthoudende overheid. Zo zijn de gevolgen van de interne beheers- en beleidscyclus op de autonome gemeentebedrijven niet in kaart gebracht.

VLABEST verwelkomt de maatregelen om de lokale democratie te versoepelen. De heer Van Dooren denkt daarbij vooreerst aan het VLABEST-voorstel om de gemeenteraad te laten samenroepen op voorstel van een vijfde in plaats van een derde van de raadsleden, maar ook aan de voorstellen over de uittredingsvergoeding, een kleiner aantal schepenen, aparte commissies voor verzelfstandiging, elektronische notulen, de beheers- en beleidscyclus voor de autonome gemeentebedrijven. Toch moet Vlaanderen zich regelgevend bescheiden opstellen, er spelen immers lokaal bepaalde mechanismen zoals de lokale partijwerking, de rekruteringswijze van lokaal politiek personeel. De spreker pleit voor een debat over de versterking van de lokale democratie dat verder kijkt dan de regeltjes.

VLABEST is altijd voorstander geweest om het OCMW te beschouwen als verzelfstandigde entiteit van de gemeente met specifieke kenmerken op vlak van type dossiers en afhankelijkheid van federale wetgeving. Net als voor andere verzelfstandigde entiteiten

moet de gemeenteraad het strategische beleid van het OCMW vormgeven, maar het OCMW moet over voldoende operationele autonomie beschikken. Dat betekent dat het OCMW een eigen operationele leiding nodig heeft.

De heer Van Dooren is blij met de integratie van het VLABEST-advies dat de externe audit moet focussen op organisatiebeheersing en niet op de jaarrekening. De controle daarvan is moeilijk en kostelijk, zonder dat het resultaat daarmee in verhouding staat. VLABEST rekent nog op een snelle invoering van de externe audit, het sluitstuk van de interne controlepiramide.

2. Toelichting door de heren Mark Suykens en Jan Leroy (VVSG)

De heer *Mark Suykens* vindt namens zijn organisatie dat het ontwerp heel wat verbeteringen invoert zoals de elektronische notulen, de uittredingsvergoeding, minder schepenen.

Niettemin hekelt hij het gebrek aan lokale deregulering. De huidige en de vorige regering zouden gaan dereguleren, maar dat blijkt niet uit de daden, ook niet uit dit ontwerp. Telkens worden nieuwe verplichtingen ingevoerd, zonder dat er andere geschrapt worden of dat lokaal maatwerk meer ruimte krijgt. De VVSG schuift daarom twaalf van haar voorstellen die door de interkabinettenwerkgroep niet aanvaard zijn, opnieuw naar voren.

Het eerste is het schrappen van de aparte gemeenteraadscommissie voor intergemeentelijke samenwerking en verzelfstandigde agentschappen. Er bestaan al voldoende instrumenten voor rapportage en overleg. Voorts vraagt VVSG om de structurele onbestuurbaarheid te schrappen. De spreker verwijst daarvoor naar de Nederlandse doctoraatsthesis 'Bestuurlijk gedonder'. Onderzoek naar bestuurlijke probleemgemeenten in Nederland, 1998-2010, van de heer Milo Schoenmaker, zelf burgemeester. Dat boek toont dat structurele onbestuurbaarheid moeilijk te definiëren is. De auteur ziet drie oplossingen. De eerste ervan is het zelfreinigende vermogen van gemeenten: door bemiddeling en overleg tot een oplossing komen. De slaagkansen ervan zijn gemengd. De heer Suykens ziet dan ook weinig heil in het voorstel dat de gemeenteraad zelf moet beslissen wanneer de gemeente onbestuurbaar is. Een tweede mogelijkheid is dat het toezicht optreedt. In Vlaanderen bestaan daarvoor de waarnemers, het dwangtoezicht, de regeringscommissaris. Een goede samenwerking tussen goedwillende lokale verantwoordelijken en het toezicht brengt inderdaad in sommige gevallen soelaas. De laatste oplossing, het zogenaamde ecologische perspectief, gaat uit van de geringe maakbaarheid. Conflicten horen nu eenmaal bij politiek. Na een tijd, eventueel na verkiezingen, groeit er gewoon een nieuwe orde. De heer Suykens concludeert dat de drie oplossingswegen in Vlaanderen al mogelijk zijn, er zijn daarvoor geen nieuwe regels nodig.

De heer *Jan Leroy* denkt dat de al eenvoudiger voordrachtregels voor raden van bestuur van autonome gemeentebedrijven nog beperkt kunnen worden. De decreetgever kan enkel algemene principes voorschrijven zoals de man/vrouw-verhouding en de gegarandeerde vertegenwoordiging van elke fractie. Voorts schept de bepaling dat personeel van een autonoom gemeentebedrijf niet meer mag verdienen dan de gemeentesecretaris problemen waar er geen zijn. Het kan leiden tot discussies over de loonberekening. En is de regel wel zo aanvaardbaar voor grote AGB's in kleine gemeenten? VVSG stelt voorts voor om de keuze voor een deeltijdse of voltijdse secretaris en financieel beheerder over te laten aan de gemeenteraad en de regels daarover zowel in het ontwerp als in het besluit van de Vlaamse Regering te schrappen.

VVSG dringt erop aan om bij de wijzigingen van het Gemeentedecreet en het OCMW-decreet het thesauriebeheer grondig te vereenvoudigen. De bepaling van 2005 dat de kas bij de secretaris, de rest van het geld bij de ontvanger zitten, leidt tot allerlei vreemde situaties. Als een belastingplichtige cash komt betalen, moet het geld terecht komen bij de secretaris, maar die kan er geen kwijting van geven want dat is het alleenrecht van de

ontvanger. Het is veel eenvoudiger als elke gemeente zijn eigen regels over kasbeheer kan bepalen en kan opnemen in het internecontrolesysteem.

Volgens de heer *Mark Suykens* vragen vooral de grotere steden dat ze zelf kunnen bepalen of secretaris en ontvanger door de gemeenteraadscommissie voorgezeten door de gemeenteraadsvoorzitter of het college aangevuld met de gemeenteraadsvoorzitter geëvalueerd worden.

VVSG is blij met de aangekondigde herziening van de tuchtprocedure, maar vraagt de onmiddellijke afschaffing van het hervormingsrecht van de Beroepscommissie voor Tuchtzaken. De werkgever zelf moet bevoegd blijven over tuchtstraffen, eventueel na een advies van het tuchtcollege. Beroepscommissies zullen het gezag van het college of de secretaris als werkgever uithollen. Tucht is een werkgeversinstrument, hoewel een beroepsmogelijkheid zeker moet blijven bestaan.

VVSG vraagt ook om het artikel dat individuele burgers het recht geeft om namens de gemeente een rechtszaak aan te spannen, het zogenaamde in rechte optreden van de burgers namens de gemeente, te schrappen wegens achterhaald. Het artikel dateert van bijna 200 jaar geleden, toen er nog geen algemeen stemrecht en weinig beroeps- en rechtsmogelijkheden waren. Nu bestaan er voldoende andere beroepsmogelijkheden voor burgers. Daarenboven neemt het aantal gevallen waarin een beroep gedaan wordt op het artikel zienderogen toe, met heel wat rompslomp tot gevolg.

Voorts vraagt VVSG om de bevoegdheidsverdeling tussen gemeenteraad en college voor personeel in het gemeentelijke onderwijs te laten overeenstemmen met die voor het gemeentepersoneel. Een volgend aspect is de rechtspositieregeling voor OCMW en gemeentepersoneel dat diensten aanbiedt die ook door commerciële organisaties worden aangeboden. Na moeizame intersectorale onderhandelingen is afgesproken dat de rechtspositie voor dergelijk OCMW-personeel zoveel mogelijk op het privéstatuut afgestemd wordt. Zo wordt de concurrentie opnieuw eerlijk, op basis van kwaliteit van dienstverlening en niet op basis van loon- en arbeidsvoorwaarden. VVSG stelt voor om die gelijkschakeling ook in te voeren voor gemeentepersoneel in dezelfde situatie.

Het twaalfde voorstel handelt over de samenwerking tussen gemeente en OCMW. VVSG steunt de optie van de interne staatshervorming voor een verregaande samenwerking met respect voor de eigen doelstellingen en zelfstandigheid. Maar dat een gemeentesecretaris ook OCMW-secretaris is, dus dat een verzelfstandigde organisatie geen leidinggevend ambtenaar heeft, is om problemen vragen en daarenboven niet coherent met de bepalingen dat een AGB een directeur en een intern verzelfstandigd agentschap een leidinggevend personeelslid moet hebben. Dus als de secretaris van gemeente en OCMW dezelfde persoon is, moet er een leidinggevend ambtenaar voor het OCMW komen die ook vertrouwd is met de federale regels. Als een secretaris het OCMW en de gemeente onder zijn hoede heeft, zal het nog moeilijker worden om geschikte mensen te vinden, zeker aan het huidige loonsniveau.

Ter afsluiting van zijn uiteenzetting herhaalt de heer *Suykens* met klem zijn pleidooi voor vereenvoudiging.

3. Toelichting door de heren Luc Kupers en Philippe Awouters (VVOS)

De heer *Luc Kupers* typeert de OCMW's als extern verzelfstandigde agentschappen avant la lettre. De organieke wet beschrijft de OCMW-missie als het garanderen van het recht op maatschappelijke dienstverlening en op een menswaardig leven. Het gaat kortom om een vangnet. Daarnaast is het OCMW ook een springplank die, volgens de wet betreffende het recht op maatschappelijke integratie, mensen kansen geeft op een menswaardig bestaan via activering en integratie en participatie.

De rol van het OCMW is de laatste 35 jaar sterk geëvolueerd, weg van de oorspronkelijke zuivere bijstandsverlening. Het is ook sterk gegroeid in de breedte, qua volume en diversiteit en in de diepte op het vlak van professionalisering. Met hun medewerkers, budgetten, omzet vertegenwoordigen de OCMW's ongeveer 35% van de lokale markt. Ook intern hebben de OCMW's een kerntakendebat achter de rug: ondertussen is er nog maar één echt OCMW-ziekenhuis in Roeselare dat ook aan verzelfstandiging werkt. Andere besturen zijn de verzelfstandigingsgolf gevolgd, met AGB's, EVA's, IVA's tot gevolg. Ook de samenwerking tussen OCMW's en gemeenten zal misschien afgescheiden takenpakketten opleveren, die in EVA's of IVA's kunnen worden ondergebracht. Vrij recent is in Antwerpen tweederde van de OCMW-activiteiten op het vlak van ouderenzorg overgegaan in handen van het zorgbedrijf. Het resultaat van dit interne kerntakendebat is dat de OCMW's teruggeplooid zijn op twee kernactiviteiten: sociale dienstverlening en ouderenzorg.

OCMW's worden sinds hun ontstaan in vraag gesteld. De onduidelijkheid over het organisatiemodel levert in de praktijk geen problemen op, hoewel er wel heel wat discussie geweest is. Afschaffen is geen optie, en wordt trouwens door geen enkele wetenschappelijke instantie geadviseerd. OCMW's zijn extern verzelfstandigde gemeentelijke organisatie met gemeentelijke, Vlaamse en federale opdrachten die zeer gevarieerd zijn. OCMW's moeten dus kunnen focussen op de eigen missie, identiteit en klant. De klantgerichtheid, zo verschillend van die van een gemeente, vergt immers een andere werkwijze. Ouderenzorg, sociale dienstverlening vergen een specifieke benadering. Uiteraard moeten de principes van goed overheidsmanagement ook toegepast worden. OCMW's willen netwerkorganisaties zijn die op hun manier bestuurskracht willen verzekeren en versnippering tegengaan, bijvoorbeeld door een betere samenwerking van verschillende OCMW's. Gemeentelijke bestuurskracht kan trouwens ook op andere manieren bereikt worden, bijvoorbeeld via fusie van gemeenten.

De heer *Philippe Awouters* legt uit dat samenwerking op drie vlakken mogelijk is: tussen gemeente en OCMW, tussen regionale OCMW's, tussen OCMW's en private welzijnsactoren. De gemeente en het OCMW werken al meer samen, zowel op strategisch niveau als op vlak van beheer. Ze stippelen samen het lokaal sociaal beleid uit en bepalen wie actor is: de gemeente, het OCMW of een private welzijnsinstantie. In Kortrijk zitten de woonzorgcentra trouwens al van oudsher in een vzw-structuur, namelijk bij de zusters Augustinessen.

De regionale samenwerking kan heel verschillend zijn. Zo werken in Welzijnszorg Kempen alle OCMW's en CAW's samen. De voorzitters en secretarissen van de dertien regionale OCMW's van de regio rond Kortrijk komen tweemaandelijks samen. Daarenboven gaan ze samen met de intercommunale Leiedal in kader van het proces 'Sterk Besturen in een Sterke Regio' na welke beheersinstrumenten en dienstverlening samengevoegd kunnen worden. Gezien de specificiteit van de OCMW's kunnen ze voor hun dienstverlening samenwerken met welzijnsactoren, voor de beheersaspecten met de gemeenten. Dat moet mogelijk zijn zonder te strikte regels. De derde component is samenwerken met de private welzijnsactoren. Het Sociaal Huis wordt georganiseerd door gemeente en OCMW samen, maar het OCMW heeft de operationele leiding en gaat over de samenwerking met de CAW's, de Logo's en de mutualiteiten. Kortom, de samenwerking bestaat en neemt enkel maar toe, ook met de gemeenten. De spreker pleit ervoor om die te laten groeien en niet op te leggen.

De heer *Luc Kupers* zegt dat het OCMW de zorggerichte, dienstverlenende organisatie van het lokale bestuur is, eigenlijk het zorgbedrijf van de toekomst. Het centrum verstrekt individuele maatschappelijke dienstverlening, richt diensten en voorzieningen in en speelt een belangrijke rol in de coördinatie en beleidsafstemming met andere welzijns- en gezondheidsvoorzieningen op het grondgebied van de gemeente. De strategische compo-

nent van het sociale beleid wordt beslist in de gemeenteraad en is dus democratisch gelegitimeerd. Het OCMW is de uitvoeringsmachine. De besturen moeten de tijd krijgen om meer samen te werken. Hij geeft het voorbeeld van Gent waar de samenwerking op organische manier groeit. Dat vergt respect voor elkaars rol, dus samenwerking op basis van gelijkwaardigheid.

Het staat buiten kijf dat Gemeentedecreet en OCMW-decreet op elkaar moeten afgestemd zijn. En er zijn te veel regels, hetgeen indruist tegen de lokale autonomie. Het voorontwerp van decreet bevatte heel wat bedreigingen voor de OCMW's, de meeste zijn er intussen gelukkig uitgehaald, mede dankzij VVSG, maar één secretaris voor twee besturen lijkt de spreker organisatiekundige nonsens.

Het OCMW zal alleen maar meer nodig zijn, de uitdagingen nemen ook alleen maar toe. OCMW's werken complementair aan de gemeenten en de private zorgsector en zullen er op termijn nog meer en efficiënter mee samenwerken. De heer Kupers waarschuwt voor misbruiken als het maximumloon voor EVA's en AGB's afgeschaft wordt. Het kan toch niet de bedoeling zijn dat er AGB's opgericht worden om hogere lonen te betalen. Vlaanderen zou beter een goede loonstructuur opzetten. De Hay Group heeft daarvoor een wetenschappelijke onderbouw geleverd.

4. Toelichting door de heren Eric Vermeiren en Luc Jolie (ECG)

De heer *Eric Vermeiren* zegt dat de gemeentesecretarissen samen met het management-team voor deugdelijk beheer en management staan. Samen met VVOS en de Vereniging van Lokale Ontvangers zoekt het ECG naar een efficiënt, effectief, vooral consistent lokaal bestuur, wat ruimer is dan de gemeente. Als eerste ambtenaar is de gemeentesecretaris daarvoor verantwoordelijk en verantwoording verschuldigd. Het Gemeentedecreet bevat tal van goede aspecten, maar voor het ECG moet subsidiariteit primeren: voor veranderingen moet uitgegaan worden van de lokale situatie en maatwerk moet mogelijk blijven. Het maatwerk wordt dan bepaald door de democratisch verkozenen en uitgevoerd door het ambtelijke apparaat.

De heer *Luc Jolie* wil dat lokale besturen voor de samenwerking tussen gemeente en OCMW-bestuur kunnen kiezen uit een uitgebreid pakket: van twee volledige afzonderlijke entiteiten, over samenwerking op basis van een beheersovereenkomst en gemeentelijke verzelfstandiging tot zelfs volledige integratie. VVSG en VVOS zijn daar dan wel geen voorstander van, maar misschien is het in bepaalde gemeenten wel een goede optie. Het ontwerp van decreet sluit dat gelukkig niet uit. Volledige integratie op beheersmatig en managementniveau hoeft geen invloed te hebben op de goede werking van het OCMW, noch op het bereiken van de doelstellingen inzake welzijn en armoedebestrijding.

Verregaande samenwerking of integratie is vooral nuttig in kleinere gemeenten, de realiteit is immers dat 75% van de gemeenten minder dan 20.000 inwoners telt en dus voordeel kan halen uit een dergelijke samenwerking. Een samenwerking met het OCMW biedt hen kansen tot professionaliseren en versterking van de dienstverlening. Maatwerk betekent wel dat de lokale besturen daartoe een faciliterend organiserend kader moeten krijgen. Verzelfstandiging aan de andere kant (bijvoorbeeld AGB's) is zeker nuttig, maar de gemeentelijke organisatie zal op een bepaald moment misschien zelf in staat zijn om taken terug over te nemen. Een flexibele re-integratiemogelijkheid is vooralsnog niet voorzien. Verzelfstandiging is bijna een definitieve keuze, maar dat is niet flexibel en gaat in wezen zelfs in tegen de doelstellingen van verzelfstandiging.

Het ECG steunt de strijd van de Vlaamse Regering tegen de bestuurlijke verrommeling. Een duidelijk kader, op basis van de regioscreening en met een duidelijke omschrijving van de rol van de provincie, dient daaraan een halt toe te roepen. Evenwicht, duidelijkheid, bestuurskracht en een autonoom lokaal afwegingskader voor intergemeentelijke

samenwerking met reële democratische controle zijn daarbij wezenlijk. De heer Jolie werpt hierbij de vraag op of de verplichte installatie van een bijzondere commissie bij de gemeenteraad het juiste en het enige antwoord is, vooral in kleinere gemeenten. De gemeentesecretaris kan toch de draaischijf voor de informatie zijn?

Bij uitbreiding wordt hier een lans gebroken om de regeling van het inzagerecht voor raadsleden volledig onder te brengen onder de organisatie door en verantwoordelijkheid van de secretaris, zoals dat trouwens ook het geval is in het decreet over de openbaarheid van bestuur. De spreker vraagt voorts een lokale verankering op managementniveau naast een goede politieke vertegenwoordiging in de diverse bestuursorganen en ziet het intergemeentelijke samenwerkingsverband bijgevolg niet als een losstaande structuur.

De heer *Eric Vermeiren* stelt vast dat de rol van een gemeentesecretaris is geëvolueerd van notulist naar algemeen directeur, hierin ondersteund door de Haystudie. Het is zaak dat ook organisatorisch en financieel te honoreren. De positie van de gemeentesecretaris ten opzichte van allerlei satellietbesturen is niet duidelijk. Het is niet meer dan logisch dat bestuurders van een AGB of een privaatrechterlijke EVA niet meer kunnen verdienen dan de secretaris. Een AGB vervult immers een deeltaak van de gemeente, een taak die voorheen behartigd werd door de gemeentesecretaris. Het ECG vraagt trouwens om een gelijkaardige regeling voor eengemeentepolitiezones en een billijke regeling ten opzichte van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Een goede rechtspositie en een competitief loon zijn nodig om de juiste personen aan te trekken en te behouden.

Wat de werking van de gemeenten betreft, is de evaluatieprocedure omslachtig, ingewikkeld en niet eenduidig. Ze wordt dan ook bijna nergens toegepast tenzij door nieuwe titularissen. In de huidige situatie is het niet meer dan een verplicht nummertje, een procedureslag die nooit leidt tot ontslag. Het ECG pleit voor een hr-instrument gericht op beter functioneren, competentieontwikkeling en persoonlijke groei. En voor gevallen van ernstig en continu disfunctioneren of bij een ernstige en onherstelbare ontwrichting van de arbeidsrelatie moet er een aparte ontslagprocedure zijn, gebaseerd op de beginselen van behoorlijk bestuur, maar zonder al te veel regeltjes. Hetzelfde geldt trouwens voor de tuchtprocedure. Niet alleen tucht en evaluatie maar ook audit en toezicht dienen een meerwaarde te creëren. Het ontwerp kiest terecht voor operationele audit op het interne controlesysteem. De gemeentesecretarissen zijn daarvoor decretaal verantwoordelijk en willen meewerken aan een degelijk en werkbaar normenkader.

Het is goed dat er heel wat verplichte inzendingen voor het toezicht geschrapt worden. De gemeentesecretarissen waarschuwen desondanks voor onwettige beslissingen die tot dure rechtszaken en boetes kunnen leiden. Ze pleiten voor minder verplichtingen maar ook een degelijke controle.

De heer *Luc Jolie* zegt dat er ook op het vlak van informatiemanagement nog heel wat werk is. Een gemeente kan haar taken maar naar behoren vervullen als zowel de administratie als de bestuurders over voldoende en correcte informatie beschikken over de burgers, de ondernemingen, de organisaties. Een aantal lokale besturen heeft daarvoor basisbestanden ontwikkeld. Het is moeilijk die informatie up-to-date te houden, bovendien stroomt ze niet door naar de centrale overheid. Het gevolg is dat noch de lokale besturen noch de Vlaamse overheid controle hebben op de kwaliteit van de gegevens, met negatieve gevolgen voor de rapportering maar ook voor de dienstverlening. Het ECG steunt de doelstellingen van het regeerakkoord over een geïntegreerde aanpak van de gegevensuitwisseling. Daarvoor is een goede coördinatie van de initiatieven van de verschillende beleidsniveaus nodig. Een studie van IBM in opdracht van de Coördinatiecel Vlaams E-government (CORVE), daterend van 2007, definieert zeven strategische projecten voor geïntegreerd e-government, onder andere de oprichting van een e-governmentcompetentiecentrum. Dat is nog steeds niet opgericht. Heel wat problemen kunnen worden opgelost door een betere informatie-uitwisseling, maar de incompatibele systemen zijn een blok

aan het been. Nu er meer digitale rapporten komen, is een gemeenschappelijk platform voor gegevensuitwisseling nog meer nodig.

De gemeente is nu al de financieel verantwoordelijke voor diverse satellieten: het OCMW, de politiezone, de kerkfabrieken, de AGB's enzovoort. Veelal gaat dit echter gepaard met een relatief kleine inspraak qua beheer en beleid. Samenwerking van diensten is een zeldzaam gegeven ondanks de wil van de betrokken partijen, dikwijls te wijten aan onoverkoombare juridische obstakels. Het ECG pleit ervoor die weg te werken zodat nauwere samenwerking op beleids- en managementvlak mogelijk wordt.

Het ECG pleit ervoor zoveel mogelijk obstakels weg te nemen en zowel op beleids- als op managementvlak nauwere samenwerking en integratie mogelijk te maken, waarbij de gemeente de regierol heeft en waarbij de secretaris de coördinatie voert, ook op vlak van informatie-uitwisseling. Hoewel de Vlaamse overheid reeds belangrijke inspanningen heeft geleverd, is er in dit verband behoefte aan een structurele dialoog.

De gemeente dient haar regierol uit te bouwen en het gemeentelijk managementteam staat in voor een optimaal strategisch en operationeel beheer. Dit gemeentelijk management is bereid hiervoor verantwoordelijkheid op te nemen en hierover verantwoording af te leggen. De taak van de secretaris is in deze van cruciaal belang en dient ten volle gehonoreerd te worden, zowel op het vlak van structuur en organisatie als qua algehele positionering.

II. VRAGEN EN OPMERKINGEN VAN DE COMMISSIELEDEN

1. Tussenkoms van de heer Joris Van Hauthem

De heer *Joris Van Hauthem* ziet sinds het vorige Gemeentedecreet dat ook de versterking van de lokale democratie naar voren schoof, twee tegengestelde evoluties: het doorschuiven van bevoegdheden naar het gemeentebestuur en de roep om meer democratische controle door de gemeenteraad. Gemeentebesturen moeten eigenlijk zesmaandelijks rapporteren over de intergemeentelijke samenwerking, maar dat gebeurt amper. Daarom wil de regering nu een gemeenteraadscommissie oprichten die zich daarover buigt. VVSG is daar niet voor, maar hoe denkt de vereniging dat probleem aan te pakken? En VLABEST?

De spreker informeert voorts naar een betere werkwijze dan de procedure voor de structurele onbestuurbaarheid. Hij stelt zelf voor dat de gemeenteraad de bevoegdheid krijgt om een motie van wantrouwen in te dienen, naar analogie van de werkwijze in het Vlaams Parlement. Bij het vorige Gemeentedecreet is een gelijkaardig voorstel van Vlaams Belang door de minister weggewuifd. Maar dergelijke procedure zou net getuigen van vertrouwen in het lokale niveau.

2. Tussenkoms van de heer Jan Durnez

De heer *Jan Durnez* vraagt VVSG te bevestigen of ze geen extra procedure voor de afzetting van burgemeester en schepenen wil in het geval van structurele onbestuurbaarheid. Hij vraagt verder of de opmerkingen van de VVSG over het thesauriebeheer administratieve of politieke discussiepunten zijn.

3. Tussenkoms van de heer Marnic De Meulemeester

De heer *Marnic De Meulemeester* wil minstens een betere omschrijving van de structurele onbestuurbaarheid in het ontwerp. Open Vld vreest dat de regeling zal leiden tot politieke spelletjes. VVSG is tegen de procedure. Het lid vraagt een duidelijke mening van VLABEST. Hij denkt voorts dat het lagere aantal gemeenteraadsleden dat nodig is voor het samenroepen van de gemeenteraad, het risico inhoudt dat de gemeenteraad om de haverklap moet samenkomen.

Voortaan kunnen OCMW-ambtenaren net als gemeenteambtenaren trouwens geen zitting meer hebben in de gemeenteraad, maar een gemeenteambtenaar kan nog wel een plaatsje hebben in de OCMW-raad. Hoe denken VVSG en VLABEST daarover? Voorts vraagt hij een duidelijker standpunt van VLABEST over een verregaande samenwerking of zelfs integratie van het OCMW in gemeente. Gezien de besparingsgolf is het zaak het lokale bestuur zo rationeel mogelijk te organiseren.

4. Tussenkomsst van de heer Jurgen Vanlerberghe

De heer *Jurgen Vanlerberghe* ziet een contrast tussen de vriendelijke toon vandaag en het scherpe schriftelijke advies van VLABEST. Welke aanbevelingen van de Commissie Efficiëntiewinst voor de Lokale Besturen had men volgens VLABEST en VVSG bijkomend in het ontwerp moeten opnemen? Het lid heeft een analoge vraag over de versterking van de politieke organen. Van het Expertisecentrum van Gemeentesecretarissen wil hij verduidelijking over de gewenste rol van de gemeentesecretaris bij de uitoefening van het inzage-recht door mandatarissen, en over hun kijk op de verhouding tussen de wedde van gemeentesecretarissen en die van onder meer de AGB-directeur en de korpschef van de politiezone. De heer Vanlerberghe waarschuwt voor corporatisme en pleit voor voldoende speling, om bijvoorbeeld (goedbetaalde) informatici te kunnen werven.

Verder vraagt hij of men met het pleidooi voor een minder procedurele evaluatie, die meer gericht is op ontwikkeling, uiteindelijk mikt op mandaatfuncties met mobiliteit tussen gemeentebesturen. Wat bedoelde het ECG precies met het gevaar van onwettige beslissingen met financiële weerslag op termijn?

5. Tussenkomsst van de heer Lieven Dehandschutter

Wat de evaluatie betreft, wil de heer *Lieven Dehandschutter* weten hoe VVSG de delegatie door de raad aan het college motiveert. Hij wijst erop dat de oppositie afwezig is in het college en dat de hoogste ambtelijke en financiële verantwoordelijken voor beide werken. Bovendien is de menselijke afstand tussen hen en het college vrij klein. Verder stelt hij vast dat de vereniging de intergemeentelijke samenwerking en de verzelfstandigde agentschappen niet transparanter wil maken in een of meerdere gemeenteraadscommissies, maar door de bestaande instrumenten te dynamiseren. Hoe?

6. Tussenkomsst van de heer Ward Kennes

De heer *Ward Kennes* waardeert de beknopte en zakelijke presentaties, die hij kenmerkend acht voor het hedendaagse lokale bestuur. Hij pleit er in het bijzonder voor dat de commissie lessen trekt uit de zeer concrete suggesties van de VVSG. Van de OCMW-secretarissen wil hij weten of ze het ermee eens zijn dat gemeenten van minder dan 20.000 inwoners een aanpak op maat vereisen, die verschilt van grotere entiteiten. Hij doelt meer bepaald op nauwe samenwerking of zelfs integratie in de dienstverlening. Hoe motiveren zij het behoud van een aparte politieke structuur voor het zorgbedrijf van de toekomst?

Aan de gemeentesecretarissen vraagt hij of de titel directeur niet beter past bij het management dat zij in handen willen nemen. Welke plaats zien zij voor burgemeester en schepenen in de draaischijf die ze beschreven? Klopt het dat zij de tucht zien als een personeelbeleidsinstrument in handen van de secretaris of heeft ook het college een rol te spelen?

Inzake de rapportage over de intergemeentelijke samenwerking leert zijn politieke ervaring dat raadsleden geen inhoudelijke interesse hebben en zich beperken tot de aanwijzing van vertegenwoordigers. Het lid gelooft niet dat enig instrument iets kan veranderen aan die ontbrekende interesse. Wat is de ervaring van de sprekers op dit punt?

7. Tussenkoms van de heer Marc Vanden Bussche

De heer *Marc Vanden Bussche* vraagt zich af of de aanwezigheid van gemeentesecretarissen op vergaderingen van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden niet veel zou oplossen. Wat is het standpunt van VLABEST en de OCMW-secretarissen over structurele onbestuurbaarheid? Zelf ziet hij de mogelijkheid om een nieuw college voor te dragen, als een remedie die erger is dan de ziekte. Welke oplossing is mogelijk voor de soms gebrekkige doorstroming van AGB-informatie naar de gemeentesecretarissen?

8. Tussenkoms van de heer Kurt De Loor

De heer *Kurt De Loor* wil weten waarop VLABEST zijn uitspraak baseert dat de impactanalyse ontbreekt om de beleids- en beheerscyclus nu al in het decreet op te nemen. Welke obstakels ziet men nog? Hoever gaat volgens VLABEST de operationele autonomie van het OCMW?

VVSG wil maximale samenwerking tussen gemeente en OCMW, en accepteert een gemeenschappelijke secretaris, maar wil toch een aparte leidinggevende. Wat is dan eigenlijk bereikt? Zou men niet beter het huidige model behouden? Van de OCMW-secretarissen waardeert hij het pleidooi voor niet opgelegde samenwerking van onderuit. Hij begrijpt wel niet waarom ze voorstander zijn van de afschaffing van de grens van 20.000 inwoners.

Het lid is bang dat de verregaande toenadering tussen OCMW en gemeente tot gevolg kan hebben dat het sociale beleid een domein wordt als alle andere en zelfs vergeten raakt, in tijden van financiële krapte. Het argument van het Expertisecentrum dat het met het menu de lokale dynamiek volledig tot haar recht wil laten komen, vindt het lid hautain want het suggereert dat het bij de OCMW's daaraan ontbreekt.

III. ANTWOORDEN VAN DE GENODIGDEN

1. Antwoorden van de heer Wouter Van Dooren (VLABEST)

De heer *Wouter Van Dooren* erkent dat tegenover een geprofessionaliseerd bestuur een sterke gemeenteraad moet staan. De regelgeving kan daar echter niet voor zorgen en daarom zegt het VLABEST-advies er inderdaad weinig over, maar het wijst wel op de representatieve rol ten overstaan van het middenveld, die nu al te vaak door schepenen en zelfs ambtenaren wordt opgenomen. Maar het zijn vooral de lokale partijen die de sleutel in handen hebben, ook op het vlak van rekrutering.

De adviesraad is op de vlakte gebleven over de oplossing voor structurele onbestuurbaarheid, omdat de ratio ervan niet duidelijk wordt in de memorie van toelichting. Dat een vijfde volstaat voor het samenroepen zal allicht tot meer vergaderingen en politiek conflict leiden, maar dat is ook nuttig voor de democratische verantwoording.

VLABEST ziet het OCMW als een verzelfstandigde instelling van lokaal bestuur zoals een andere, ook al is het onderworpen aan specifieke federale wetgeving. Zo kan men bijvoorbeeld de parallel trekken tussen de aanstelling van een leidinggevende aan het hoofd van een gemeentelijk bedrijf en bij een OCMW. De spreker wijst in dit verband wel op de belangrijke voetnoot 5 op pagina 19 van het advies, waarin het onderscheid wordt gemaakt tussen persoon en functie. Die laatste kan deeltijds zijn en één persoon kan verschillende functies combineren, waarbij de instellingen ook formeel een verschillende leidinggevende hebben. Uiteraard moet een verzelfstandigde instelling een eigen operationele leiding hebben.

De heer Van Dooren meent dat ondersteunende diensten in elk geval maximaal geïntegreerd moeten worden met het oog op efficiëntie. Zijn Antwerpse onderzoeksgroep buigt

zich momenteel over de juridische en bestuurlijke drempels die daar thans voor bestaan. De strategische sturing van het integraal sociaal beleid moet natuurlijk bij de gemeenteraad liggen.

De vergelijking met de aanbevelingen van de Commissie Efficiëntiewinst voor de Lokale Besturen kan nuttig zijn. Een studie van SBOV toont aan dat het bestaande instrumentarium voor de aansturing van verzelfstandigd lokaal bestuur en intergemeentelijke samenwerking al redelijk uitgebreid is. Het komt er vooral op aan het goed in te zetten. In de projecten met betrekking tot de BBC-cyclus is de bredere leesbaarheid een belangrijk aandachtspunt gebleken.

VLABEST vindt de toepassing van BBC bij de AGB's positief. Een zo eenvormig mogelijk systeem is bevorderlijk voor het gemeentelijke bestuur en voor de gemeenteraad. Anderzijds stelde de adviesraad vast dat men niet de vraag heeft gesteld of de AGB's er klaar voor zijn.

De heer Van Dooren vindt 20.000 inwoners een arbitraire grens en bovendien is het inwoneraantal minder relevant als criterium dan bijvoorbeeld de OCMW-grootte. Samenvoeging van gemeente- en OCMW-raden lijkt hem moeilijk organiseerbaar.

2. Antwoorden van de heren Mark Suykens en Jan Leroy (VVSG)

Wat de evaluatie betreft, heeft de heer *Mark Suykens* de omgekeerde ervaring dan de heer *Dehandschutter*: in gemeenteraadscommissies praat men juist minder openlijk, net vanwege de openbaarheid en de aanwezigheid van de oppositie. De raad heeft volgens het VVSG-amendement trouwens de mogelijkheid te beslissen dat de gemeenteraadsvoorzitter moet aanwezig zijn op de collegevergadering. Bovendien blijft het mogelijk dat het college vanuit verschillende hoeken inhoudelijk gevoed wordt, bijvoorbeeld de gemeenteraad of een externe commissie. Omdat beide systemen voor- en nadelen hebben bepleit VVSG dat het lokaal bestuur zelf kiest.

Ook over de intergemeentelijke samenwerking en de AGB wenst de heer *Suykens* bepaalde uitspraken te nuanceren. Hij wijst erop dat de helft van de Vlaamse gemeenten niet werkt met gemeenteraadcommissies. Verder kent hij gemeenten waarin op de gemeenteraad wel goed verslag wordt uitgebracht. Dat ligt aan de lokale politieke cultuur en die kan men niet bij decreet veranderen. Hij voegt er nog aan toe dat een dergelijke commissie niet de openbaarheid van de gemeenteraad heeft. Wat heeft men dan gewonnen? Men moet maximaal de bestaande instrumenten inzetten en het gemeentebestuur moet maar optreden als een AGB geen openheid toont.

Structurele onbestuurbaarheid is vrijwel niet definieerbaar. Is dat erg? In 10% van de gemeenten zijn er wat problemen in de laatste jaren van de bestuursperiode. Dat is nu eenmaal de werkelijkheid, de verkiezingen lossen dat wel op. Hij wijst nog op mogelijk misbruik door de meerderheid van de eenmaligheid van de motie. Er zijn nog andere onduidelijkheden, zoals de duur van de bemiddelingsopdracht door de gouverneur en de datum van zijn rapportering. Anderzijds is een motie van wantrouwen tegen een individuele schepen het overwegen waard. De spreker besluit dat het hier niet gaat om een structureel maar om een menselijk probleem van vertrouwen en samenwerking. Men moet er zich bij neerleggen dat de drempels soms zo hoog geworden zijn dat men er niet over raakt tot aan de volgende verkiezingen. Ook hier moet een pragmatische omgang met de bestaande instrumenten volstaan.

Hij herinnert eraan dat de laatste tien jaar al enorm veel wettelijke initiatieven zijn genomen om de gemeenteraad te versterken. Maar de uitvoering is mensenwerk. Volgens de heer *Suykens* heeft de regelgeving als methode haar grens bereikt. De overblijvende problemen met het democratisch functioneren zijn niet op te lossen met nieuwe instrumenten.

Dat is een verantwoordelijkheid van de partijen en hun rekruteringspraktijk. Hij waarschuwt ook voor een veralgemening van het negatieve verhaal. Wel moet geïnvesteerd worden in opleiding, vorming en begeleiding, onder meer met het oog op inzicht in de eigen rol maar ook in de leiding van een vergadering.

De OCMW's zijn in 1976 opgericht als sluitstuk van de sociale zekerheid. Ze vormen een federale bevoegdheid en het is dan ook op dat niveau dat het debat over hun voortbestaan moet gevoerd worden. In de praktijk houdt de Vlaamse Regering zich ook nauwelijks bezig met het armoedebeleid dat de OCMW's voeren. De knowhow van de OCMW's op dat vlak wordt onvoldoende gebruikt. Er is in Vlaanderen geen ondersteuningsstructuur voor de OCMW's. Op het kabinet van de minister van Welzijn houdt niemand zich systematisch met de OCMW's bezig. Het debat over een optimale samenwerking met de gemeente is een ander debat, dat men niet daarmee mag vermengen. De afschaffing van de OCMW's met hun opdrachten en hun eigen politieke organen, is niet aan de orde. Efficiënte samenwerking is iets anders dan integratie.

VVSG is geen voorstander van de verdwijning van de OCMW-secretaris. Men stelt wel vast dat een aantal gemeenten de functie versmolten hebben of willen versmelten met die van de gemeentesecretaris, wat de lat zeer hoog legt voor de competenties van de kandidaten, en hun financiële eisen sterk zal verhogen. Bovendien heeft een aparte instelling hoe dan ook een leidend ambtenaar nodig. De spreker is er daarom voorstander van om de OCMW-secretaris gewoon te houden. Integratie zorgt ook voor een onderwaardering van het sociaal beleid.

De heer *Jan Leroy* wijst op de ongemotiveerde wijze waarop bij de discussies over het Gemeentedecreet in 2005 de kassen op een bepaald moment bij de secretaris terechtgekomen zijn en de rest van de financiën bij de ontvanger. Niemand vraagt daarom en in een maatschappij waarin men bewust zo weinig mogelijk met cash werkt, is het een anachronisme aan het worden. VVSG begrijpt dan ook niet dat de Vlaamse decreetgever het arbitraire onderscheid behoudt, terwijl men elders wel – en terecht – naar vereenvoudiging gaat. Hij attendeert op de amendementen die VVSG op dit punt voorstelt.

In verband met BBC in de AGB's treedt hij VLABEST bij dat men nog niet klaar is met de concrete consequenties. Daarover is de regering slechts de laatste weken contacten beginnen leggen met de praktijk, met name in de grote AGB's. De spreker heeft de indruk dat Vlaanderen hier in eerste instantie zoekt naar eigen comfort. Vlaanderen kiest voor een systeem waarbij men voortaan de ESER-rapportering aangeleverd krijgt door de AGB's. Op zich hoeft dat geen probleem te zijn, ware het niet dat die mogelijk ook aan federale regels voor vennootschapsboekhouding onderworpen zijn. De AGB's wensen te weten wat er precies aan het BBC-besluit van 25 juni 2010 veranderd zal worden, meer bepaald de uitzonderingen die daar instaan. Anders kunnen zij de genoemde consequenties niet inschatten.

3. Antwoorden van de heer Luc Kupers (VVOS)

De heer *Luc Kupers* verzekert dat de OCMW-secretarissen altijd tegen de 20.000-drempel gekant zijn geweest. Hij vindt dat twee organisaties met één leidinggevende onzinnig zijn, ook voor de categorie onder de drempel. De VVOS pleit voor het behoud van een eigen OCMW-secretaris in elk OCMW, ongeacht het aantal inwoners van de gemeente.

Schaalproblemen van kleine OCMW's zijn niet oplosbaar door ze samen te voegen met gemeenten. In geval van gebrek aan expertise richten zij zich eerder naar andere OCMW's of welzijnsorganisaties. Op termijn zal wel de discussie moeten worden gevoerd over de schaalgrootte van de Vlaamse gemeenten. Ook is het zo dat bij de ondersteunende diensten wel efficiëntieverbetering mogelijk is, maar dat geldt voor elke schaal. Men moet de discussie over de efficiëntie altijd loskoppelen van de kwaliteitsdiscussie.

De legitimatie van een eigen bestuur voor een aparte organisatie is vanzelfsprekend. Hoe dat bestuur precies is samengesteld, is minder belangrijk. De OCMW-voorzitter die lid is van het college is alvast een belangrijke verbetering. De spreker merkt ook dat sociaal geavanceerde landen als Nederland en de Scandinavische landen ons het dubbele systeem benijden.

Voor structurele onbestuurbaarheid hoeven geen aparte regels ingevoerd te worden, daar zijn de raden voor bevoegd.

4. Antwoorden van de heren Eric Vermeiren en Luc Jolie (ECG)

De heer *Eric Vermeiren* antwoordt dat het Expertisecentrum niet sprak over de relatie tussen secretaris en college of gemeenteraad omdat dit eerder een zaak van het beleid is dan van het management. In de uiteenzetting werd de nadruk gelegd op de plaats van de secretaris in het gemeentelijk management.

Het was geenszins de bedoeling de verloning te benadrukken, maar er zijn hier veel vragen en opmerkingen over geweest. ECG vergelijkt de wedde van gemeentesecretarissen met de korpschefs van gemeenten met eengemeentepolitiezone, niet met die van meergemeentenpolitiezones. Een brandweercommandant van een brandweerzone met één gemeente, die uiteraard verantwoordelijkheden heeft maar ook een minder uitgebreid takenpakket, geniet nu wel degelijk een hogere verloning. De spreker zegt geen enkele gemeente te kennen met een AGB inhoudelijk groter dan de gemeente zelf. Hij kent wel grote gemeenten en steden met grote AGB's. EGC maakt niet de vergelijking tussen de gemeentesecretaris van een kleine gemeente met de directeur van een grote AGB, wel met die van gelijk niveau. Het gaat bij een AGB steeds om taken die vroeger bij de gemeente hoorden en die werden afgesplitst. Inzake financiële valorisatie wenst EGC gewoon de Haystudie te volgen.

Evaluatie ziet de spreker als een groeigericht hr-instrument zonder juridische gevolgen, liefst in de vorm van opeenvolgende functioneringsgesprekken. Anders zullen de personeelsleden (en ook de secretarissen) geneigd zijn hun zwakheden te verbergen in de plaats van zich open te stellen voor verbetering. Uiteraard moet ontslag mogelijk zijn bij echt disfunctioneren.

Verder bepleit hij om voorafgaand en vrijwillig het toezicht op de juridische kwaliteit van een dossier te institutionaliseren. Wat titulatuur betreft, klopt het dat de gemeentesecretaris inhoudelijk geëvolueerd is van klerk tot algemeen directeur, maar de naam is van minder belang en de meningen erover lopen uiteen. Hij vindt het goed dat wie bevoegd is voor aanstelling, het ook is voor tucht. Aan die regeling moet niet gesleuteld worden.

Wat de praktische aanpak van onbestuurbaarheid betreft, attendeert hij erop dat het Gemeentedecreet al een en ander toelaat. Zo is het bijvoorbeeld mogelijk om in de akte van voordracht op te nemen dat men schepen wordt voor twee jaar zonder dat men een opvolger aanwijst. Men moet creatief gebruik maken van de bestaande mogelijkheden.

De heer *Luc Jolie* wijst er op dat niet alle dossiers elektronisch worden ingediend, wat de realisatie van het inzagerecht zoals de ontwerpen van decreet op het oog hebben, bemoeilijkt. Hij onderstreept dat een gemeentesecretaris niet ten dienste staat van de meerderheid maar van het gemeentebestuur. Daarom zou die de beslissende factor moeten zijn over de inzage. Vandaag kan de gemeenteraad in zijn huishoudelijk reglement de beslissing toewijzen aan het college, maar dat kost op zijn minst enkele weken tijd.

Schepenen in een intergemeentelijk samenwerkingsverband zijn geneigd daar hun eigen ding te doen en vooral te vergeten terug te koppelen naar het gemeentelijke niveau. Daarom pleit de spreker er voor om, bij manier van spreken, uitvoerende mandatarissen

juist te verbieden er zitting in te hebben. Dat zou ook perfect passen bij het voornemen om de gemeenteraadsleden te versterken.

Wat informatiedoorstroming betreft, signaleert hij dat ICT-systemen al te vaak verschillend en incompatibel zijn. Algemene standaarden zijn wenselijk. Verder leert de ervaring dat tegelijk gemeente- en OCMW-secretaris zijn, niet werkt zolang de politieke structuren niet zijn afgestemd. Dat het sociale beleid daardoor op de achtergrond zou geraken, strookt niet met zijn ervaring, integendeel.

Annick DE RIDDER,
voorzitter

Els ROBEYNS
Jurgen VANLERBERGHE,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

AGB	autonoom gemeentebedrijf
BBC	beleids- en beheerscyclus
CAW	centrum algemeen welzijnswerk
CORVE	Coördinatiecel Vlaams e-government
ECG	Expertisecentrum van Gemeentesecretarissen
ESER	Europees Stelsel van Economische Rekeningen
EVA	extern verzelfstandigd agentschap
hr	human resources
IVA	intern verzelfstandigd agentschap
Logo	loco-regionaal gezondheidsoverleg en -organisatie
OCMW	openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn
SBOV	Steunpunt Bestuurlijke Organisatie Vlaanderen
VLABEST	Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken
VVOS	Vereniging van de Vlaamse OCMW-secretarissen
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten